

Om lærerveiledningen

Denne veiledningen skal være et verktøy for å tilpasse boka til ulike lokale konfirmantopplegg. Den inneholder derfor ikke et eget forslag til årsplan. Veiledningen skal gi lærer og ledere oversikt over innhold og metode i boka.

HELLIG HANDLING er utformet som konfirmantens egen håndbok, og vi håper mange vil ta den i bruk. Men metoden er åpen for alle. I veiledningens første del finnes noen eksempler på aktiviteter som vil være fine uavhengig av hvilket lærestoff man ellers måtte velge å bruke.

1. Metoden – 'Å gjøre troen'	
1.1 Ministranttjeneste.....	6
1.2 Å forberede en prosesjon	10
1.3 Å flette en ring	10
1.4 Andakt	11
1.5 Dåpspåminnelse	11
1.6 Bryllup som rollespill.....	12
1.7 Temasamling med kirkegårdsvandring	14
1.8 Påskevandring	16
2. Oversikt over innholdet i boka	18
3. Tips og tillegg til noen kapitler i boka	20
4. Vedlegg	33
–Dåpspåminnelse (bokmål og nynorsk)	34
–Bryllup som rollespill (bokmål og nynorsk).....	38
–Symbelet i gravferdsritualet	42
–Påskevandring / Stasjonene	44
–Påskevandring / Tekstene	47

Påskevandring

Utdrag fra veiledning HELLIG HANDLING

Innholdet i veiledningen er ikke nødvendig for å lese boka og løse oppgavene. Kapitlene i HELLIG HANDLING er oversiktlige, språket er lett å forstå og oppgavene skal være greit beskrevet. Dette er en håndbok i bokstavelig forstand; lett å ta med seg til gudstjenester, i samlinger og på leir.

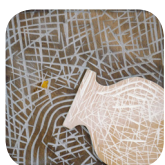
Bokas første del – VEIEN – begynner med gudstjenesten, slik konfirmanttiden gjerne starter opp med en felles gudstjeneste. Bokas andre og tredje del – SANNHETEN og LIVET – tar utgangspunkt i kirkens livsfaseriter. Dåp, konfirmasjon, bryllup og begravelse skaper viktige rom der vi kan tolke kristen tro inn i våre egne liv.

Selv om ikke alle tema fra del to og tre skulle bli brukt i undervisningen, vil hele boka være en ressurs for den enkelte også i mange år etter konfirmasjonsdagen!

Veien

Del 1 inneholder grunnleggende lærestoff om tro, liv og diakoni, flettet sammen med innholdet og rekkefølgen i en gudstjeneste.

Sannheten

Del 2 inneholder fordypningsstoff knyttet til dåpen og Bibelen, kirken og kirkeåret.

Livet

Del 3 inneholder flere kapitler om tro, etikk og livssyn med utgangspunkt i kirkens livsfaseriter, konfirmasjon, bryllup og begravelse.

1.8 Påskevandring

I mange menigheter brukes en slik vandring for å formidle hva som skjedde i påsken, fra palmesøndag til påskedag. Ulike virkemidler kan brukes: Lesninger og musikk, bilder og tablå, dramatisering og ulike former for involvering.

Her følger et forslag der vandringen skal gjennomføres med bind for øynene sammen med en ledsager. Inspirasjon til å vandre i blinde har vi hentet fra boka «Og der lot de synge messe ... om konfirmanttid, liturgi og musikk i Bragernes menighet», Lyche musikkforlag 2020. Men vi har gjort to viktige endringer.

Kom og kjenn

Vi foreslår at konfirmantgruppa deles i to, slik at halvparten er blinde – med bind for øynene – og den andre halvparten er ledsagere. Konfirmantene får altså gå to og to (blind med ledsager). Flere par kan gå sammen i hver gruppe. Det er viktig å vurdere størrelsen på gruppa ut fra lokale forhold.

Midtveis i vandringen stopper vi opp og bytter om på rollene. Ledsager blir blind, og blind blir ledsager.

Vi tror denne varianten – at hver blind har sin egen ledsager – gjør det lettere å skape ro og konsentrasjon, enn om alle skulle være blinde med hjelpeledere som veivisere (!) for gruppa.

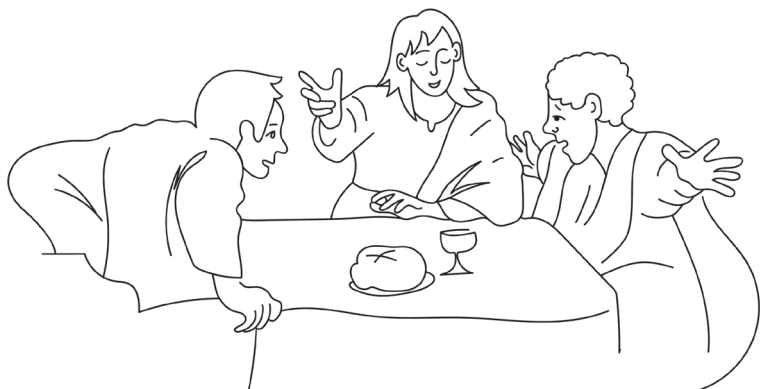
I tillegg skaper vår variant også en relasjon mellom de to, som vil forsterke innholdet i vandringen.

- Som ledsager får konfirmanten oppleve verdien av å gi trygghet til en annen.
- Som blind vil konfirmanten få oppleve denne tryggheten i en ukjent situasjon.
- Alle vil oppleve hvordan de andre sansene skjerpes når synet blir tatt fra oss.

Se mer under «Kom i gang» nedenfor om hvordan vandringen må øves på for å fungere.

Påske hver søndag

I tillegg til å legge inn relasjonen blind/ledsager, lar vi også påskehendelsene gi innhold til kirkens to sakrament, dåpen og nattverden. Vandringen gir altså ikke bare konfirmantene kunnskap om hva som skjedde med Jesus og disiplene den gang da. De får også oppleve hva dette betyr for oss som kristne her og nå.

- Dåpen blir aktualisert både med korsmerket (langfredag) og dåpslyset (påskedag).
- Nattverden blir aktualisert både med Jesu siste måltid (skjærtorsdag) og med oppstandelsen (Emmausvandrerne): «Da ble øynene deres åpnet, og de kjente ham igjen».

Hendelsene

Vandringen inneholder ulike typer hendelser. Dette kan være musikk og sterke lyder, stemmer nært og stemmer fjernt, lukt av et bål, berøring og bevegelser, noe å smake. Se vedlegg 1: Påskevandring – Stasjonene.

Som allerede nevnt er ledsagelsen også en hendelse i seg selv: å gå gjennom dører, over trinn og ujevnheter, kroppskontakt når man skal sette seg, reise seg opp igjen og fortsette vandringen.

Det som skjer, skal ikke være påtrengende; den blinde skal selv kunne bestemme over sin egen situasjon og sin egen kropp. Vi har erfart at det i et slikt rollespill likevel gir ledsageren et stort spillerom til å være kreativ og utprøvende. Det bør være tilstrekkelig med voksne/unge hjelpeledere til å observere og veilede underveis, slik at vandringen skjer på en forsvarlig måte.

Det er selvsagt mulig å variere vandringen og de enkelte stasjonene ut over det som er foreslått i vår skisse.

Fortellingen

Ved alle stasjoner skal det formidles en tekst, både direkte bibelsitat og korte innledninger og sammendrag. Disse tekstene må hjelpelederne gjøre seg kjent med og øve på. Våre forslag til tekster kan selvsagt også endres. Se vedlegg 2: Påskevandring – Tekstene.

Oppsummering

Det er viktig å tenke gjennom hvordan vandringen skal avsluttes og oppsummeres, både hva som bør kommenteres og hvilke opplevelser som kan stå ukommentert på egne bein.

Halveis i vandringen – når rollene skal byttes om – er det også naturlig at det gis rom for noen kommentarer og spørsmål, men dette bør begrenses, slik at vandringen ikke faller fra hverandre. Se konkrete beskrivelsene til stasjon 5 og stasjon 12.

Kom i gang

Gruppen deles i to, slik at den ene halvparten er «blinde» (bind for øynene) og den andre halvparten ledsagere. Parene må få øve litt før vandringen begynner, både i et åpent rom uten for mange hindringer, og også gjerne gjennom en dør, opp og ned et trinn, og ned på en stol.

Den blinde går ved siden av ledsageren og griper denne i armen. Med et slikt grep rett over albuen av ledsagerens arm, kan den blinde føle når dere går opp eller ned, til høyre eller til venstre.

Ved alle hindringer skal ledsager gå merkbart foran den blinde slik at kroppsbevegelsene gir hint om hva som er i ferd med å skje.

Ledsager skal aldri sende den blinde foran seg!

De to skal ikke snakke sammen, men lytte til fortelleren.

For å kunne oppdage detaljer (dørhåndtak, rekkverk, stolrygg m.m.), skal den blinde få et tegn til å føre sin ledige hånd ned langs ledsagers arm og videre mot gjenstanden, f.eks. en stolrygg. Slik vil den blinde på en trygg måte kunne finne stolen og sette seg.

Vedlegg 4: Påskevandring – Stasjonene

Lesetekstene finnes i et eget vedlegg 5. Dette kan også lastes ned fra nettbutikken: www.skrifthuset.no / Konfirmasjon / Hellig Handling – Veiledning / Se diverse «Vedlegg»

I lesetekstene er det gjort noen endringer av bibelteksten (innledning, sammendrag og utelatelser).

STASJON 1: PALMESØNDAG

Sted: Fra ute til inne (kirken)

Utstyr: Bind for øynene / Orgel

Handling:

* Ta på bind

* Gå inn i kirken

Lyd: Orgelmusikk / Lesning (Joh 11,55–57 og 12,12–16)

STASJON 2: SKJÆRTORSDAG

Sted: Ved et bord inne (gjærne uten romklang)

Utstyr: Skål med vann / (Papir)håndduk / Polarbrød

Handling:

* Hender blir vasket og tørket

* Motta en bit av brødet

Lesning (Joh13,1–38 og Luk 22,14-23)

STASJON 3: GETSEMANE

Sted: Utenfor kirke

Utstyr: Pledd / Sitteunderlag

Handling:

* Bre ut pleddet og sette seg.

* Høre at Jesus går et stykke bort og ber:

Lesning (Luk 22 ,39–46)

STASJON 4: FORRÅDT OG TATT TIL FANGE

Sted: Samme sted / Utenfor kirke

Handling:

* Reise seg.

* Bli strøket lett over kinnet (Judas' kyss)

* Bli grepet av ledsager i skuldrene med begge hender bakfra og bli ført videre slik de første skrittene.

Lesning (Luk 22,47–54)

STASJON 5: PETER SVIKTER

Sted: Et egnet sted for bål

Utstyr: Brennende bål / Bilde eller plakat

Lesning (Luk 22,54–71) / Lyd: Tre slag i kirkeklokke

Handling:

* Etter slag i kirkeklokken tas bindet av.

* Gruppa får nå se et bilde.

BILDET

Dette kan være et motiv fra en av stasjonene man nettopp har opplevd, gjerne noe fra konfirman-tenes egen kirke (altertavle, e.lign).

Det kan også være en montasje med detaljer fra Jesu lidelseshistorie, og med et lite ansiktsspeil i midten.

Ut fra bildet som gruppa har fått se, kan det gis tid til spørsmål og kommentarer. Dette må begrenset slik at vandringen ikke faller fra hverandre.

ROLLEBYTTE

Så bytter de blinde og ledsagere roller, og bindene tas på igjen.

STASJON 6: LANGFREDAG / HOS PILATUS

Sted: Inn i kirkerom (gjerne med lang etterklang)

Utstyr: Pisk (eller et tau)

Lesning (Joh 18,28–19,16) / Lyd: Piskeslag

Handling:

* Gå inn i kirken fra bålstedet.

* Etter at teksten er lest, slås pirken flere ganger mot vegg eller mot gulvet, slik at slagene høres.

STASJON 7: JESUS BÆRER KORSET

Sted: Utenfor kirken (en annen retning enn bålstedet)

Utstyr: En lang og tung planke, eller et stort kors / En tromme.

Handling:

* De blinde bærer korset.

* Noen går først og slår tunge slag på en tromme.

Lesning (Joh 19,17)

STASJON 8: KORSFESTELSEN

Sted: Utenfor kirken (et annet sted enn bålstedet)

Utstyr: Hammer / Spiker / Plankebit

Handling:

* Planken de har båret legges ned

* En stor spiker hamres inn i planken ...

... eller i en egen plankebit, slik at planken uten spiker kan bæres av ny gruppe.

Lesning (Joh 19,18–24)

Lyd: Banking av spiker i planke

STASJON 9: KORSMERKET

Sted: Samme sted

Utstyr: Skål med vann

Handling:

* Et korsmerke tegnes med vann på høyre håndbak mens ord fra dåpsliturgien leses.

Lesning (Joh 19,25–30) og ord ved korstegning fra dåpsliturgien.

STASJON 10: PÅSKEAFTEN / JESU GRAV

Sted: Utenfor en åpen dør til kirken.

Utstyr: Et laken

Handling:

* Lakenet strykes – som av en vind – over hodene og ansiktene i gruppa.

* En dør lukkes med et dunk, og siste del av fortellingen leses fra bak døren.

Lesning (Joh 19,38–42)

STASJON 11: PÅSKEMORGEN / OPPSTANDELSEN

Sted: Kirkerommet

Utstyr: Alteret / To alterlys

Handling:

* Bindene tas av etter engelens ord: «... Han er ikke her, han er reist opp!»

* Alterlysene tennes.

Lesning (Luk 24,1–11)

STASJON 12: SAKRAMENTENE

Sted: Ved døpefonten (Bindene er nå tatt av)

Utstyr: Nattverdkalk og fat med oblater / Dåpslys / Lysglobe eller lyskasse / Dåpsmugge med vann / Salmeark eller salmebok (ferdig forberedt med lesetråd).

Lesning (Luk 24,13–35 / 1Pet 1,3 / Joh 8,12)

Handling:

* Vann helles i døpefonten.

* Under lesning om Emmausvandlerne løftes brødet og kalken ved alteret.

* En medhjelper henter flamme fra et alterlys med et lite lys, og tenner dåpslyset.

* Vannet helles i døpefonten og lovprisningen fra dåpsliturgien leses (1 Pet 1,3).

* Alle i gruppa tenner lys fra dåpslyset og setter sitt lys i globen eller en lyskasse.

Prest eller en annen står ved dåpslyset og sier «Jesus Kristus, verdens lys» for hvert lys som tennes.

Prest eller en annen leser om 'Jesus som verdens lys'

* Det synges en salme

Vedlegg 5: Påskevandring – Tekstene

Her følger forslag til lesetekst ved de 12 stasjonene. Utgangspunktet er Lukas- og Johannesevangeliet, men det er gjort noen justeringer (innledninger, endringer, noen utelatelser og tillegg).

- Innledninger, tillegg og endringer i bibelteksten er markert med *kursiv*, f.eks. *Jesus* i stedet for «han».
- Utelatelser er markert med (...)
- Forslag til lengere avsnitt som kan utelates er markert med klamme: [].
- Versnummer er beholdt i tekstene, som tydelig referanse til bibeltekstene.

Handlinger/hendelser underveis:

Noen viktige handlinger på stasjonene er fremhevet med **fet kursiv**. Noen av disse handlingene bør gjøres av en leder, mens andre kan gjøres av ledsagerne til de blinde (f.eks. tørke hendene på skjærtorsdag).

INNLEDNING

Det er snart påske. Dere skal nå være med på en påskevandring. Med alle sanser får dere oppleve hva som skjedde med Jesus og disiplene fra palmesøndag og en uke frem til påskedag.

For å skjerpe sansene skal halvparten av gruppa være «blinde» og gå sammen med en ledsager. Halvveis skal vi bytte, slik at alle får oppleve både å være blind og være ledsager.

*** Gruppa deles inn i par, tar på bindende og får tid til å øve med ledsager.**

*** Så samles hele gruppa, to og to, utenfor kirkedøra.**

STASJON 1: PALMESØNDAG

Sted: Fra ute til inne (kirken)

Jesus var lærer og profet, han hadde helbredet syke og gitt utstøtte mennesker nytt livsmot. På grunn av dette ble han både elsket og hatet. Nå kommer han til Jerusalem – sammen med disiplene – for å feire den jødiske påskefesten.

Det fantes ennå ingen Palmesøndag eller Langfredag.

Det var nettopp nå disse dagene fikk nytt innhold og nye navn!

Joh 11,55–57

55 Det var like før jødernes påskefest, og mange dro fra landet opp til Jerusalem før høytiden for å rense seg. 56 De lette etter Jesus og sa til hverandre mens de sto der på tempelplassen: «Hva tror dere? Kommer han til festen?» 57 Overprestene og fari-seerne hadde gitt påbud om at den som fikk vite hvor han var, skulle melde fra, så de kunne gripe ham.

Joh 12,12–16

12 Dagen etter fikk folkemengden som var kommet til festen, høre at Jesus var på vei inn i Jerusalem. 13 Da tok de palmegreiner og gikk ut for å møte ham, og de ropte:

Hosianna!
Velsignet er han som kommer
i Herrens navn,
Israels konge!

14 Jesus fant et esel og satte seg opp på det, slik det står skrevet:
15 Vær ikke redd, datter Sion!
Se, din konge kommer,
ridende på en esel.

16 Dette skjønte ikke disiplene med det samme. Men da Jesus var blitt herliggjort, husket de at dette sto skrevet om ham, og at folket hadde hilst ham slik.

*** Det spilles musikk inne i kirka.**

*** Alle går inn gjennom våpenhus til kirkerommet, og blir stående der.**

I dagene som fulgte gikk Jesus rundt på tempelplassen og lærte folket. Overprestene og fariseerne lette etter en mulighet til å stoppe ham. Så kom torsdagen, da de skulle feire påskemåltidet. Det som skjedde da, har gitt dagen navnet «skjærtorsdag», den rene torsdagen, vaskedagen.

STASJON 2: SKJÆRTORSDAG

Sted: Ved et bord inne (gjærne et rom uten lang etterklang)

John 13,1–38

2 ... De holdt måltid. ... 4 Da reiser Jesus seg fra måltidet, legger av seg kappen, tar et linklede og binder det om seg. 5 Så heller han vann i et fat og begynner å vaske disiplenes føtter og tørke dem med linkledet som han hadde rundt livet.

*** Prest (eller en annen) går rundt med et fat lunket vann.**

*** De blinde får føle på fatet og hendene blir vasket (strøket over med vann)**

*** Ledsager tørker hender med mykt papirhåndklede**

6 Han kommer til Simon Peter. Peter sier: «Herre, vasker du mine føtter?» 7 Jesus svarte: «Det jeg gjør, forstår du ikke nå, men du skal forstå det siden.» 8 «Aldri i evighet skal du vaske føttene mine», sier Peter. «Hvis jeg ikke vasker deg, har du ingen del i meg», svarte Jesus. 9 Da sier Peter: «Herre, ikke bare føttene, men hendene og hodet også!» 10 Jesus sier til ham: «Den som er badet, er helt ren og trenger bare å vaske føttene. ...

12 (...) Så sa han til dem: «Forstår dere hva jeg har gjort for dere? 13 Dere kaller meg mester og herre, og dere gjør det med rette, for jeg er det. 14 Når jeg som er herren og mesteren, har vasket deres føtter, da skylder også dere å vaske hverandres føtter. 15 Jeg har gitt dere et forbilde: Slik jeg har gjort mot dere, skal også dere gjøre.

21 Da Jesus hadde sagt dette, ble han rystet i sitt innerste og sa rett ut: «Sannelig, sannelig, jeg sier dere: En av dere skal forråde meg.» 22 Disiplene så på hverandre; de skjønte ikke hvem han mente. 23 En av dem, den disippelen som Jesus elsket (...). 25 lente seg da mot Jesus og sa: «Herre, hvem er det?»

26 Jesus svarte: «Det er han som jeg gir det stykket jeg dypper nå.» Så dyppet han et stykke brød i fatet og ga det til Judas (...) og sa til ham: «Gjør det snart, det du skal gjøre.» ... 29 Siden Judas hadde pengekassen, trodde noen at Jesus ville han skulle gå og kjøpe det de trengte til høytiden, eller at han skulle gi noe til de fattige. 30 Da Judas hadde fått stykket, gikk han straks ut. Det var natt.

31 Da han var gått, sa Jesus: (...) 33 Mine barn! Ennå en liten stund er jeg hos dere. (...) Dit jeg går, kan dere ikke komme. (...) 36 Simon Peter sier til ham: (...) 37 «Hvorfor kan jeg ikke følge deg (...)»? «Jeg vil gi livet mitt for deg.» 38 Jesus svarte: «Du vil gi livet for meg? Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Hanen skal ikke gale før du har fornektet meg tre ganger.

Luk 22,14-23

(...) 15 Og han sa til dem: «Jeg har lengtet inderlig etter å spise dette påskemåltidet med dere før jeg skal lide. 16 For jeg sier dere: Aldri mer skal jeg spise påskemåltidet før det er blitt fullendt i Guds rike.» (...)

19 Så tok han et brød, takket og brøt det, ga dem og sa: «Dette er min kropp, som gis for dere. Gjør dette til minne om meg.» 20 På samme måte tok han begeret etter måltidet og sa: «Dette begeret er den nye pakt i mitt blod, som blir utøst for dere.

*** De blinde får føle / holde en liten kurv med polarbrød**

*** Prest (eller en annen) gir så en passelig skåret bit brød i hånda.**

*** Ledsager formidler at biten kan spises. Hvis den ikke blir spist legges den tilbake som kassert.**

39 (...) Så gikk han ut og tok veien mot Oljeberget som han pleide, og disiplene fulgte ham.

STASJON 3: GETSEMANE

Sted: Utenfor kirke

Luk 22 ,39–46

(...) 40 Da han var kommet fram til hagen som kaltes Getsemane, sa han til dem: «Be om at dere ikke må komme i fristelse!»

*** Alle setter seg på underlag som blir lagt ut.**

41 Jesus slet seg fra dem så langt som et steinkast, falt på kne og ba:

Leses fra avstand:

42 «Far, om du vil, så ta dette begeret fra meg! Men la ikke min vilje skje, men din!»

43 Da viste en engel fra himmelen seg for ham og styrket ham. 44 Og han kom i dødsangst og ba enda mer inntrengende, så svetten falt som bloddråper ned på jorden.

Tilbake ved gruppa:

45 Da han reiste seg fra bønningen og kom tilbake til disiplene, fant han dem sovende, [overveldet av sorg.] 46 «Hvordan kan dere sove?» spurte han. «Reis dere og be om at dere ikke må komme i fristelse!»

*** Alle reiser seg**

STASJON 4: FORRÅDT OG TATT TIL FANGE

Sted: Samme sted (utenfor kirke)

Luk 22,47–54

7 Mens Jesus ennå talte, kom det en stor flokk, og foran dem gikk han som het Judas, en av de tolv. Han kom bort til Jesus for å kysse ham. 48 Men Jesus sa til ham: «Judas, forråder du Menneskesønnen med et kyss?»

*** Ledsagerne stiller seg foran de blinde, griper dem forsiktig med begge hender i skuldrene, og stryker dem så over kinnet med én hånd.**

49 De som var med Jesus, skjønnte hva som ville skje, og spurte: «Herre, skal vi gripe til sverd?» 50 Og en av dem hogg etter øversteprestens slave og kuttet av ham det høyre øret. 51 Men Jesus sa: «La det være med det!» Og han rørte ved tjenerens øre og helbredet ham.

52 Så sa Jesus til overprestene og offiserene ved tempelvakten og de eldste, de som var kommet for å gripe ham: «Dere har rykket ut med sverd og stokker, som om jeg var en røver. 53 Dag etter dag var jeg sammen med dere på tempelplassen uten at dere la hånd på meg. Men dette er deres time, nå er det mørket som har makten.»

54 Da grep de ham og førte ham til øversteprestens hus.

*** Ledsageren griper de blinde med begge hender i skuldrene (nå bakfra), og fører dem foran seg de første skrittene, før de igjen lar den blinde følge på vanlig måte.**

STASJON 5: PETER SVIKTER

Sted: Et egnet sted for bål

Luk 22,54–62

Peter fulgte etter, langt bak. 55 Midt inne på gårdsplassen hos øverstepresten var det tent et bål, og Peter slo seg ned blant dem som satt omkring det. 56 En slavejente fikk se ham der han satt i lysskjæret. Hun stirret på ham og sa: «Denne mannen var også sammen med ham.» 57 Men Peter nektet og sa: «Kvinne, jeg kjenner ham ikke!»

58 Litt etter var det en annen som la merke til ham og sa: «Du er også en av dem.»

«Nei, det er jeg ikke» svarte Peter. 59 Men en times tid senere var det enda en som slo fast: «Jo visst var denne mannen også med ham! Han er jo galileer.»

60 Men Peter svarte: «Menneske, jeg skjønner ikke hva du snakker om!»

I det samme, før han hadde talt ut, gol hanen. 61 Og Herren snudde seg og så på Peter. Da husket Peter det Herren hadde sagt til ham: «Før hanen galer i natt, skal du fornekte meg tre ganger.» 62 Peter husket det Herren hadde sagt til ham. Og han gikk ut og gråt bittert.

*** Etter tre slag i en klokke, tas bindene av.**

63 Mennene som holdt vakt over Jesus, hånte ham og slo ham. 64 De dekket til ansiktet hans og sa: «Nå kan du være profet! Hvem var det som slo deg?» 65 Også på mange andre måter spottet de ham.

66 Da det ble dag, kom folkets eldsteråd sammen; både overprester og skriftlærde var der. Jesus ble ført fram for Rådet, 67 og de sa: «Er du Den salvede, så si oss det.» Men han svarte: «Hvis jeg sier det til dere, vil dere ikke tro meg, 68 og hvis jeg spør, vil dere ikke svare. 69 Men fra nå av skal Menneskesønnen sitte ved den mektige Guds høyre hånd.»

70 Da spurte de alle: «Du er altså Guds Sønn?» Han svarte: «Dere sier selv at jeg er det.»
71 Da sa de: «Hva skal vi nå med vitneutsagn? Vi har jo selv hørt det av hans egen munn.»

ROLLEBYTTE

- **Grappa får nå se et bilde. Dette kan være et motiv fra en av stasjonene man nettopp har opplevd, gjerne et bilde fra konfirmantenes egen kirke (altertavle, e.lign). Det kan også være en montasje med detaljer fra Jesu lidelseshistorie, og med et lite ansikts-speil i midten.**
- **Ut fra dette bildet kan det gis tid til spørsmål og kommentarer. Dette må begrenset slik at vandringen ikke faller fra hverandre. Så bytter «blindebukker» og ledsagere roller og bindene tas på igjen.**

STASJON 6: LANGFREDAG / HOS PILATUS

Sted: Inn i kirkerom (gjerne med lang etterklang)

Joh 18,28–19,16

28 Så førte de Jesus fra øverstepresten til landshøvdingens borg. Det var tidlig på morgenen. (...) 29 Pilatus gikk da ut til dem og sa: «Hva er anklagen som dere fremfører mot dette mennesket?» 30 De svarte: «Var han ikke en forbryter, hadde vi ikke overgitt ham til deg.» 31 «Ta ham dere, og døm ham etter deres egen lov!» sa Pilatus. Men mengden svarte: «Vi har ikke rett til å ta livet av noen.» (...)

33 Pilatus gikk da inn i borgen igjen, kalte Jesus til seg og sa: «Er du jødenes konge?» (...) 36 Jesus svarte: «Min kongsmakt er ikke av denne verden. Var min kongsmakt av denne verden, hadde mine menn kjempet for at jeg ikke skulle bli overgitt til jødenes ledere. Men min kongsmakt er ikke herfra.» 37

«Du er altså konge?» sa Pilatus.

«Du sier at jeg er konge», svarte Jesus. «For å vitne om sannheten er jeg født, og derfor er jeg kommet til verden. Hver den som er av sannheten, hører min røst.»

38 «Hva er sannhet?» sa Pilatus. Deretter gikk han igjen ut til jødene og sa til dem: «Jeg finner ingen skyld hos denne mannen. 39 Men dere har den skikken at jeg gir dere en fange fri til påske. Vil dere at jeg skal frigi jødenes konge?»

40 Da ropte de igjen: «Ikke ham, men Barabbas!» Men Barabbas var en røver.

19.1 Pilatus grep nå Jesus og lot ham bli pisket.

*** Det slås flere ganger med pishaken (et tau) mot en vegg, gulvet, e.lign., slik at slagene høres.**

2 Soldatene flettet en krone av torner og satte den på hodet hans, og de la en purpurkappe om ham. 3 Så trådte de fram for ham og sa: «Vær hilset, jødenes kongel!» Og de slo ham i ansiktet. (...)

5 Så kom Jesus ut, og han bar tornekrone og purpurkappen. Pilatus sier til dem: «Se det mennesket!» 6 Men da overprestene og vaktmennene fikk se ham, ropte de: «Korsfest! Korsfest!» Pilatus sa: «Korsfest ham dere! Jeg finner ingen skyld hos ham.» 7 Jødene svarte: «Vi har en lov, og etter loven er han skyldig til å dø fordi han har gjort seg selv til Guds Sønn.» (...)

13 Da Pilatus hørte dette, førte han Jesus ut av borgen og satte seg i dommersetet, (...) Pilatus sier da til jødene: «Se, her er kongen deres!» 15 Men de ropte: «Bort med ham, bort med ham! Korsfest ham!» «Skal jeg korsfeste kongen deres?» spurte Pilatus. «Vi har ingen annen konge enn keiseren», sa overprestene. 16 Da overga han Jesus til dem for at han skulle korsfestes. Så tok de Jesus med seg. 17 Han bar selv korset sitt.

STASJON 7: JESUS BÆRER KORSET

Sted: Utenfor kirken (en annen retning enn bålstedet)

- * De blinde stilles på rekke ved en tung treplanke som de så løfter for å bære.
De kan også stilles opp annenhver på begge sider av planken.
De holder om planken med én arm, og med den andre holder de i ledsagers arm.**

Joh 19,17

De gikk ut til det stedet som heter Hodeskallen, på hebraisk Golgata.

- * De blinde bærer planken.**
- * Noen går foran og slår langsomme slag på en tromme.**

STASJON 8: KORSEFESTELSEN

Sted: Utenfor kirken (et annet sted enn bålstedet)

Joh 19,18–24

På det stedet som heter Golgata, korsfestet de ham, og sammen med ham to andre, en på hver side og Jesus mellom dem.

- * Planken legges ned.**
- * En stor spiker hamres inn i planken ...
... eller i en egen plankebit, slik at planken uten spiker kan bæres av ny gruppe.**

19 Pilatus hadde laget en innskrift og festet til korset. Den lød: «Jesus fra Nasaret, jødernes konge.»

20 Siden stedet (...) lå nær byen, og innskriften var på hebraisk, latin og gresk, leste mange av jødene denne innskriften. 21 Jødernes overprester sa da til Pilatus: «Skriv ikke: 'Jødernes konge', men skriv: 'Dette er han som sa: Jeg er jødernes konge.'» 22 Pilatus svarte: «Det jeg skrev, det skrev jeg.»

23 Da soldatene hadde korsfestet Jesus, tok de klærne hans og fordelte dem på fire, én del til hver soldat. De tok også kjortelen. Men den var uten sømmer, vevd i ett stykke ovenfra og helt ned. 24 Da sa de til hverandre: «La oss ikke rive den i stykker, men kaste lodd om hvem som skal ha den.» Slik skulle dette skriftordet bli oppfylt:

De delte mine klær mellom seg
og kastet lodd om kappen.
Dette gjorde soldatene.

STASJON 9: KORSMERKET

Sted: Samme sted

Joh 19,25-30

Da Jesus ble arrestert, hadde disiplene flyktet. Peter hadde fulgt etter til øversteprestens hus. Men der, ved bålet på gårdsplassen, hadde han sviktet og nektet at han kjente Jesus. Bare Johannes har fulgt Jesus hele veien. Nå står han sammen med Jesu mor og noen andre kvinner, og ser at Jesus blir korsfestet.

25 Ved Jesu kors sto hans mor, morens søster, Maria som var gift med Klopas, og Maria Magdalena.

26 Da Jesus så sin mor og ved siden av henne disippelen han elsket, sa han til sin mor: «Kvinne, dette er din sønn.» 27 Deretter sa han til disippelen: «Dette er din mor.»

Fra da av tok disippelen henne hjem til seg.

28 Jesus visste nå at alt var fullbrakt, og for at skriftordet skulle bli oppfylt, sa han: «Jeg tørster.» 29 Det sto et kar der med vineddik. De fylte en svamp med den, satte svampen på en isopstilk og holdt den opp til munnen hans. 30 Da Jesus hadde fått vineddiken, sa han: «Det er fullbrakt!» Så bøyd han hodet og utåndet.

...

Hver gang det er dåp blir vi minnet om Jesu død på korset. Presten tegner et usynlig korsmerke over den som skal døpes.

Nå skal vi gjenta dette, men denne gangen kan du kjenne korsmerket på hånden din.

*** Ledsageren dypper tre fingrer i en skål vann – som bæres rundt i gruppa – og tegner et korsmerke på håndbaken til den blinde.**

Presten (eller en annen som holder skålen) leser: «Jeg tegner deg med det hellige korsmerket, til et vitnesbyrd om at du skal tilhøre den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus og tro på ham.»

STASJON 10: PÅSKEAFTEN / JESU GRAV

Sted: Utenfor en åpen dør til kirken.

Joh 19,38–42

Josef fra Arimatea ba nå Pilatus om tillatelse til å ta Jesu kropp ned fra korset. Josef var disippel av Jesus, men i hemmelighet fordi han var redd for jødernes ledere. Pilatus ga ham lov, og han kom og tok kroppen ned. 39 Også Nikodemus var der, han som kom til Jesus første gang om natten. Han hadde med seg en blanding av myrra og aloe, omkring hundre pund. 40 De tok da Jesu kropp og svøpte ham i linklær med den velluktende salven i, slik skikken er ved jødernes gravferder.

*** Et laken strykes – som av en vind – over hodene og ansiktene i gruppa.**

41 Der hvor Jesus var blitt korsfestet, var det en hage, og i hagen en ny grav hvor ingen ennå var blitt lagt.

*** Døra lukkes med et dunk, og siste del av fortellingen blir lest fra bak døra.**

42 Fordi det var helgaften (...), og fordi den var så nær, la de Jesus i graven.

STASJON 11: PÅSKEMORGEN / OPPSTANDELSEN

Sted: Fra 'graven' utenfor døra og inn i kirkerommet

*** Dere går inn i kirka, frem mot alteret og stopper ved første benk.**

Luk 24,1–11

1 Ved daggry den første dagen i uken kom noen kvinner til graven (...). Også de hadde med seg velluktende oljer som de hadde laget i stand. 2 Da så de at steinen var rullet fra graven. 3 Og de gikk inn, men fant ikke Herren Jesu kropp.

4 De visste ikke hva de skulle tro, men med ett sto det to menn hos dem i skinnende klær. 5 Kvinnene ble forferdet og bøyde seg med ansiktet mot jorden. Men de to sa til dem: «Hvorfor leter dere etter den levende blant de døde? 6 Han er ikke her, han er reist opp.

Husk hva han sa til dere mens han ennå var i Galilea: 7 'Menneskesønnen skal overgis i syndige menneskers hender og korsfestes, og den tredje dagen skal han stå opp.'» 8 Da husket de hans ord.

*** Bindene for øynene tas av.**

*** Alterlysene tennes.**

9 Og de vendte tilbake fra graven og fortalte alt dette til de elleve og til alle de andre.

10 Det var Maria Magdalena, Johanna og Maria, Jakobs mor, som sammen med de andre kvinnene fortalte dette til apostlene. 11 Men de mente det hele var løst snakk, og trodde dem ikke. (...)

STASJON 12: SAKRAMENTENE

Sted: Ved døpefonten

Luk 24,13–35

13 Samme dag var to disipler på vei til en landsby som heter Emmaus, seksti stadier fra Jerusalem, 14 og de snakket om alt det som var skjedd. (...)

De var redde og forvirret. På veien møter de en fremmed, og de forteller ham om alt det som hadde skjedd med Jesus. «Og vi som hadde håpet at det var han som skulle befri Israel.» Da begynner den fremmede å forklare hva profetene har skrevet om Messias, at han måtte lide alt dette.

28 De nærmet seg nå den landsbyen de skulle til, og han lot som han ville dra videre. 29 Men de ba ham inntrengende: «Bli hos oss! Det lir mot kveld, og dagen heller.» Da gikk han med inn og ble hos dem. 30 Og mens han satt til bords med dem, tok han brødet, ba velsignelsen, brøt det og ga dem. 31 Da ble øynene deres åpnet, så de kjente ham igjen.

*** Brødet og kalken løftes ved alteret.**

Men han ble usynlig for dem. 32 De sa til hverandre: «Brant ikke hjertet i oss da han talte til oss på veien og åpnet skriftene for oss?»

33 Og de brøt opp med en gang og vendte tilbake til Jerusalem. Der fant de alle de elleve og vennene deres samlet, 34 og disse sa: «Herren er virkelig reist opp og har vist seg for Simon.» 35 Så fortalte de to om det som hadde hendt på veien, og hvordan de hadde kjent ham igjen da han brøt brødet.

*** Brødet og kalken settes tilbake på alteret.**

*** En medhjelper henter flamme fra et alterlys med et lite lys, og tenner dåpslyset.**

At Jesus seiret over døden, betyr ikke at døden er blitt opphevet. Tvert imot: "den korsfestede og oppstandne" er blitt ett fast uttrykk om Jesus. Det var nettopp Jesu død som ble bekreftet i oppstandelsen. Jesu kjærlighet var sterkere enn døden.

*** Det helles vann i døpefonten**

...

I mange kirker er det vanlig at dåpsbarna blir løftet opp og vist frem for menigheten. Dette er også et symbol på Jesu oppstandelse. Vi blir reist opp fra dåpen, slik Jesus ble reist opp fra graven. Også i våre liv skal kjærligheten være sterkere enn døden.

«Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i sin rike miskunn har født oss på ny til et levende håp ved Jesu Kristi oppstandelse fra de døde!» (1Pet 1,3)

Nå kan vi alle tenne et levende lys fra Kristus-lyset / dåpslyset.

*** Alle i gruppa tenner et lite lys fra dåpslyset og setter sitt lys i globen eller en lyskasse.**

Prest eller en annen står ved dåpslyset og sier «Jesus Kristus, verdens lys» for hvert lys som tennes. Til slutt leses ordene om «livets lys» (Joh 8,12)

Jesus sier: «Jeg er verdens lys. Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys.»

*** Det synges en salme**